

LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTAS

Vilnius
2023.03.01

Aiškinamasis raštas prie 2022 m. finansinių ataskaitų

I BENDROJI DALIS

Institutas yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Buveinės adresas: Saltoniškių g. 58, Vilnius, Lietuvos Respublika. Įstaigos kodas 111961791.

Institutas yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos biudžeto.

Instituto steigėjo funkcijas atlieka Švietimo ir mokslo ministerija (2009-12-23 LRV nutarimas Nr.1792).

Institutas vykdo nuostatuose nustatytas funkcijas. Valstybės ir visuomenės plėtrai svarbius ilgalaikius menotyros ir filosofijos mokslo krypčių ir tarpdisciplininius mokslinius kultūros tyrimus ir kultūrinę plėtrą, užtikrina valstybės kompetenciją šiose mokslo kryptyse ir kultūros mokslinių tyrimų integraciją į Europos mokslo erdvę, rengia menotyros ir filosofijos krypčių mokslininkus, padeda rengti šių krypčių specialistus.

Svarbių sąlygų, kurios gali paveikti tolesnę veiklą, instituto darbuotojai neįžvelgia. Institute 2022 metų gruodžio 31 dieną buvo 99 sąrašiniai darbuotojai (2021 m. buvo 99)

Instituto finansinės ataskaitos teikiamos už pilnus 2022 biudžetinius metus.

Finansinėse ataskaitose pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos respublikos piniginais vienetais – eurai.

II APSKAITOS POLITIKA

Instituto parengtos finansinės ataskaitos atitinka VSAFAS, kaip tai nustatyta viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje.

Instituto apskaitos politika yra apskaitos vadovo sudėtinė dalis. Instituto apskaitos politika užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, institutas vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina pagal ilgalaikio materialiojo turto vienetus.

Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio turto sąskaitose.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos.

Atsargos

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo savikaina, o sudarant finansines ataskaitas– įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

Apskaičiuodamas atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą Institutas taiko konkrečių kainų būdą.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas.

Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Gautinos sumos

Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos– įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“ nustatytus kriterijus.

Finansavimo sumos– instituto iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti instituto nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir instituto gautus arba gautinus pinigus ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.

Finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į: finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti apima ir nemokamai gautą arba už simbolinį atlygį įsigytą nepiniginį turtą.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, kurios nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tik tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimui atsirasti ir institutas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ąjį VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“ ir 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nuostatas.

Finansinius įsipareigojimus institutas pripažįsta įsigijimo savikaina.

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami pagal sąskaitas faktūras, perdavimo ir priėmimo aktus, žiniaraščius, buhalterines pažymas ar kitus, juos pagrindžiančius dokumentus. Gauti išankstiniai apmokėjimai už parduotas prekes, turtą ir paslaugas yra registruojami tuomet,

kai gaunamos lėšos į instituto sąskaitą. Išrašius sąskaitą faktūrą, gautų išankstinių apmokėjimų suma yra mažinamos iš mokėtojų (pirkėjų) gautinos sumos.

Sukauptos sąnaudos registruojamos tuomet, kai per ketvirtį yra patiriamos sąnaudos, bet sąnaudas pagrindžiantys dokumentai gaunami iki kito mėnesio 5 d. ketvirčiui pasibaigus ir sąnaudas galima patikimai įvertinti.

Ateinančių laikotarpių pajamos registruojamos tuomet, kai sąskaita faktūra už suteiktas paslaugas išrašoma anksčiau negu suteikiama paslauga. Ateinančių laikotarpių pajamos registruojamos pagal išrašytą sąskaitą faktūrą.

Sukauptos pervestinos sumos yra registruojamos pardavus atsargas ar turtą pagal sąskaitas faktūras sudarymo datą. Gavus pinigus iš mokėtojų (pirkėjų), pinigų gavimo dieną registruojamos pervestinos sumos į biudžetą ir mažinamos sukauptos pervestinos sumos.

Pajamos

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog Institutas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos paslaugos ar parduodamos atsargos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Sąnaudos

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais ekonominės naudos, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Darbo užmokesčio ir valstybinio socialinio draudimo sąnaudos registruojamos kiekvieno mėnesio paskutinę dieną.

Turto nuvertėjimas

Institute, sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, nustatyta, kad turto nuvertėjimo požymių nėra.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

Įvykių, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie suteiktų papildomos informacijos apie instituto finansinę padėtį, nėra.

Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje.

Apskaitos klaidų taisymas

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose.

Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis ištraukomis yra didesnė nei 0,1 procento per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės.

III PASTABOS

1 pastaba. Ilgalaikis turtas. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta apskaitos vadove, trumpai aprašyta šio rašto apskaitos politikos dalyje.

2015 m. rugsėjo mėn. 29 d. direktoriaus įsak. Nr. V-36 sudaryta vidaus komisija dailės kūriniams įvertinti. Komisija kilnojamosiais kultūros vertybes įvertino 106900,00 eurai.

Per 2022 m. buvo įsigyta ilgalaikio materialiojo turto už 58388,95 eurus t.y. kompiuterinės techninės įrangos.

Apie ilgalaikio turto balansines vertes pagal grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal prieduose nustatytas formas.

Institute yra turto, kuris visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, įsigyjimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra 98867,61 euro.

Pagal 2022 metų apskaitos duomenis:

nemokamai gauta knygų bibliotekai už 2723,71 eurų,

nemokamai atiduota už 1770,33 eurų bibliotekoms.

2 pastaba. Apie atsargas institutas pateikia informaciją pagal reikalavimus, kuriuos nustato 8-as VSAFAS „Atsargos“.

Informacija apie atsargų balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta priede pagal nustatytą formą.

Institute per ataskaitinį laikotarpį sumažinta atsargų, skirtų parduoti, vertė iki galimo realizavimo kainos.

Informacija apie atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį lentelė yra pateikta priede.

Atsargos gaunamos iš leidyklų. Knygas sudaro arba parašo Instituto mokslininkai bei gauna finansavimą pavedimams vykdyti.

Atsargas nemokamai gauname bei perduodame bibliotekoms. Gautos knygos į biblioteką pergrupuojamos iš atsargų į ilgalaikį turtą.

3 pastaba. Informacija apie išankstinius apmokėjimus lentelė yra pateikta priede.

Išankstinius

apmokėjimus sudaro:

už komunalinius patarnavimus– 1586,03 euro, kt. paslaugos- 1145,57

už leidybos darbus– 28752,46 euro.

4 pastaba. Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas lentelė pateikta priede. Gautinas sumas 12738,94 euro sudaro knygynų skolos. Sukauptas gautinas sumas iš biudžeto 99987,73 euro sudaro:

sukauptos atostoginių išmokos už nepan. atostogas 56001,24 euro,

kitos sukauptos gautinos sumos 43986,07 euro.

5 pastaba. Informacija apie pinigų ir jų ekvivalentus yra pateikta priede.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 70167,93 euro banko sąskaitose sudarė:

pavedimų lėšos– 63134,91 euro,

kitų lėšos– 7033,02 euro.

6 pastaba. Informacija apie finansavimo sumų likučius pateikta priede.

Finansavimo sumų likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 380655,00 euro.

Iš jų yra:

Valstybės biudžeto lėšos– 308137,63 euro ir Europos Sąjungos lėšos– 57498,93 euro.

Iš kitų šaltinių sudaro 15018,44 euro.

7 pastaba. Informacija apie kitos veiklos pajamas yra pateikta priede. Instituto pajamas sudaro atsargų t.y. knygų pardavimas knygynuose, knygų mugėse ir leidybos skyriuje. Institutas didina realizaciją dėl sumažintų kainų.

8 pastaba. Informacija pagal veiklos segmentus yra pateikta priede.

Pagrindinės veiklos sąnaudos:

Darbo užmokestis ir soc. Draudimas–	2179107,63 euro,
Nusidėvėjimas ilgalaikio turto–	4375,98 euro,
Komunalinės paslaugos–	15525,67 euro,
Komandiruotės–	21211,44 euro,
Transporto–	90,21 euro,
Sunaudota ir parduota atsargų–	8414,72 euro,
Kitų paslaugų–	57503,83euro,
Kitos–	167307,00euro.

Komunalinių paslaugų išlaidų didžioji dalis yra šildymo sąnaudos 10307,33 Elektros-2744,32 ir vandens sunaudota už 205,82 euro. Ryšių paslaugos sudarė– 2055,20 euro. Kt. komunalinių pasl.– 213 euro.

Komandiruotės buvo mokamos 15755,44 euro iš projektinių pinigų ir 5456 iš asignavimų.

Iš kitų paslaugų:

Autorinių ir intelektualinių paslaugų– 18525,00 euro.

Doktorantų stipendijoms – 155000,00 eurų iš valstybės biudžeto ir 12307,00 eurų iš Europos Sąjungos lėšų.

Doktorantų studijų išlaidoms– 16178,92 eurų.

9 pastaba. Nuo ataskaitinių finansinių metų pradžios iki pabaigos neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto pokyčių nebuvo.

Apskaitiniai įverčiai keičiami nebuvo.

Reikšmingų įvykių nėra.

Įstaiga neturi kontroliuojamų ar asocijuotų subjektų, filialų bei kitų struktūrinių padalinių.

Duomenų nėra ir ataskaitos nepildomos biologinio ir ilgalaikio finansinio turto.

Nėra parduoti laikomo finansinio turto, gautų paskolų ar vertybinių popierių.

Įstaiga neturi finansinės nuomos bei atidėjinių, neapibrėžtų įsipareigojimų ir turto.

10 pastaba. Priedai pateikiami pagal VSAFAS eiliškumą.

Direktorius

Rasmus Makselis

Vyr. buhalteris

Gitana Latvienė